

# การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

กมลลักษณ์ นามวงศ์<sup>1</sup>

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

อนุ เจริญวงศ์ระยัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

นิคม นาคอ้าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

รับต้นฉบับ: 26 พฤษภาคม 2562

วันแก้ไข: 31 กรกฎาคม 2562

วันตอบรับ: 7 สิงหาคม 2562

บทความวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2) ประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กลุ่มเป้าหมายเป็น ผู้บริหาร คณะครูผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้ปกครอง สังกัดโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม รวมจำนวน 51 คน ได้จากการสุ่มแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index  $PNI_m$  แบบปรับปรุง

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในภาพรวมทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $M=3.44$ ,  $S=.80$ ) โดยเรียงค่าเฉลี่ยรายด้านตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $M= 3.83$ ,  $S=.87$ ) รองลงมา คือ ด้านความจำขณะทำงาน ( $M= 3.72$ ,  $S=.74$ ) รองลงมา คือ ด้านการยืดหยุ่นความคิด ( $M=3.35$ ,  $S=.83$ ) รองลงมา คือ ด้านวางแผนจัดการ ( $M=3.18$ ,  $S=.76$ ) รองลงมา คือ ด้านการยับยั้ง การหยุด ( $M= 3.13$ ,  $S=.80$ ) ตามลำดับ

2. ผลประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่าผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีความต้องการที่จะพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย ในภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่ามีค่า  $PNI_m$  โดยจัดลำดับความสำคัญตามลำดับจากสูงไปต่ำ ดังนี้ 1) ด้านการยับยั้ง การหยุด ( $PNI_m=.50$ ) 2) ด้านการวางแผนจัดการ ( $PNI_m=.50$ ) 3) ด้านการควบคุมอารมณ์ ( $PNI_m=.40$ ) 4) ด้านความจำขณะทำงาน ( $PNI_m=.28$ ) ตามลำดับ

**คำสำคัญ:** ความต้องการจำเป็น เอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ ปฐมวัย

<sup>1</sup> การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง กมลลักษณ์ นามวงศ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Email: kawin.snsuk@gmail.com  
DOI: 10.14456/eduprsu.2020.7

# A STUDY OF CONDITIONS AND NEEDS IN DEVELOPING BEHAVIOR RELATED TO EXECUTIVE FUNCTIONS IN PRESCHOOLERS AT PIBULSONGKRAM RAJABHAT UNIVERSITY DEMONSTRATION SCHOOL

Kamonlak Nomwong<sup>1</sup>

Pibulsongkram Rajabhat University

Anu Jarernvonggrayab

Pibulsongkram Rajabhat University

Nikom Nak Ai

Pibulsongkram Rajabhat University

Received: 26 May 2019    Revised: 31 July 2019    Accepted: 7 August 2019

Research Article

The present study was aimed at 1) investigating the conditions and needs in developing behavior related to executive functions in preschoolers at Pibulsongkram Rajabhat University and 2) assessing the needs in developing behavior related to executive functions in preschoolers at Pibulsongkram Rajabhat University. The target groups were administrators, early childhood education teachers, and parents, totaling 51 of them altogether, chosen through purposive sampling. The instrument was a 5 rating scale questionnaire with 2 parts. Part 1 was intended to obtain the basic information about the respondents. Part 2 asked about the conditions and needs in developing skills regarding executive functions in preschoolers. The statistics used in data analysis included (M), (S), and the prioritization of needs via an improved *Priority Needs Index* PNI<sub>m</sub> method.

The findings revealed that

1. The conditions and needs in developing behavior related to executive functions in preschoolers at Pibulsongkram Rajabhat University in all aspects averaged out to a medium level (M=3.44, S=.80), with averages ordered from the highest to the lowest as follows: emotional control (M=3.83, S=.87), working remembrance (M=3.72, S=.74), elasticity (M=3.35, S=.83), planning (M=3.18, S=.76), and abstinence (M= 3.13, S= .80).

2. The assessment of the needs in developing behavior related to executive functions in preschoolers at Pibulsongkram Rajabhat University revealed that administrators, teachers, and parents would like to develop behavior concerning executive functions in preschoolers. In all aspects, opinions were at the highest level, with PNI<sub>m</sub> values being ranked in order of importance from high to low as follows: 1) refrainment (PNI<sub>m</sub>=.50), 2) management planning (PNI<sub>m</sub>=.50), 3) emotional control (PNI<sub>m</sub>=.40), and 4) working memory (PNI<sub>m</sub>=.28).

**Keywords:** Needs, Executive Functions, Preschool.

<sup>1</sup> Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Kamonlak Nomwong  
Pibulsongkram Rajabhat University Email: kawin.snsuk@gmail.com

## บทนำ

ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซับซ้อนและคาดการณ์ได้ยาก ในขณะที่ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกๆระดับยังคงมีปัญหาทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ การเร่งปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้ระบุแนวทางการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดาจนถึงสิ้นชีวิต การเตรียมความพร้อม พ่อแม่เมื่อตั้งครรภ์การเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกคลอดจนเข้าสู่ระบบการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับเด็กช่วงปฐมวัย ช่วงวัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในลักษณะการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 กล่าวถึง การจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และมาตรา 23 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ จากข้อความในมาตราทั้ง 2 มาตรานั้น จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาได้มุ่งเน้นการพัฒนาตัวผู้เรียนมีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด (Child-Centered) ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพการจัดการกระบวนการเรียนรู้มุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและ แก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยประเมินจากการปฏิบัติ และประเมินตามสภาพจริง

เอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ (Executive Functions) ใช้ชื่อย่อ EF คือ การทำหน้าที่ระดับสูงของสมองที่ช่วยให้เรากำกับตนเองเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมาย ทักษะเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์จะพัฒนาอย่างมากในเด็กปฐมวัย เด็กที่มีการพัฒนาทักษะเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์จะมีความพร้อมและประสบความสำเร็จทางการเรียนมากกว่า รวมทั้งมีปัญหาพฤติกรรมน้อยกว่าด้วย ความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กนั้นไม่ได้อาศัยเพียงแค่พัฒนาการด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยทักษะด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การตั้งเป้าหมาย การวางแผน การเริ่มลงมือทำ มีความคิดสร้างสรรค์ การติดตามดูแลผลงาน การปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การกำกับควบคุมตนเองให้จดจ่อกับงานจนเสร็จ ไม่วอกแวกไปกับสิ่งล่อใจ ศูนย์กลางของสมองที่ควบคุมเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ของเด็กปฐมวัย คือ สมองส่วนหน้าสุดที่เรียกว่า Prefrontal cortex (PFC) ทักษะด้านเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ มีการพัฒนาอย่างมากในเด็ก 2 - 6 ปี (Baddeley, 1998; Anderson, 2002; Diamond & Hopson 1998)

ความสำคัญของการพัฒนาการด้านเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ปัญหาเด็กปฐมวัยของไทยกว่า 30% ที่มีพัฒนาการด้านเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ บกพร่องหรือล่าช้าและมีปัญหาพฤติกรรมเฉพาะด้านเมื่อเด็กโตขึ้น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ทะเลาะเบาะแว้ง ติดการพนัน ติดยาเสพติด เป็นต้น ความผิดปกติของเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ ยังเกี่ยวข้องกับการเกิดโรคทางจิตเวชที่เริ่มแสดงอาการในวัยเด็ก เช่น โรคซุกซน สมาธิสั้น (Brocki et al., 2010)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา จะเห็นว่าการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กzekคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้านการควบคุมอารมณ์เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นอันดับแรกที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มี

ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ก็จะสามารถเรียนรู้ได้ดีและเมื่อโตขึ้นเป็นวัยรุ่นเรียนชั้นสูงต่อไปก็จะมีผลการเรียนดีขึ้นและความจำเป็นทำงานก็จะสามารถทำงานตามคำสั่งครูได้ดีมีผลการเรียนดี อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยแต่ก็สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาพฤติกรรมเด็กได้เพียงแค่บางส่วน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ทางบ้านนักเรียน ผู้ปกครอง นั้นมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยให้ประสบผลสำเร็จนั้นจึงควรเป็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้ตรงกับสภาพปัญหา บริบท และความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ให้มีการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีมีประสิทธิภาพต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ผลประเมินความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครู 10 คน และผู้ปกครอง 40 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร คณะครูปฐมวัย และคณะผู้ปกครอง เกี่ยวกับสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านเอ็กเซคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มี 2 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

**ส่วนที่ 1** มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่า IOC=0.53-1 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดได้ค่า Cronbach's Alpha= 0.949 มาทดลองใช้กับงานวิจัย

**ส่วนที่ 2** ผู้วิจัยได้นำแบบวัด BRIEF-P แปลภาษาไทยและทดสอบความตรงตามวัตถุประสงค์ของเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงของแบบประเมิน (reliability) โดยพิจารณาจากการนำเครื่องมือไปใช้ try-out กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบการวัดซ้ำ (test - retest) ว่าผลที่ได้ทั้งสองครั้งคงที่หรือไม่ เพื่อตอบคำถามว่าแบบประเมินมีความน่าเชื่อถือเพียงใดและเพื่อให้มั่นใจว่าแบบประเมินไม่มีการคลาดเคลื่อนในการวัด โดยขั้นตอนนี้จะใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ระหว่างค่าคะแนนจากแบบประเมิน MU.EF-102 และ MU.EF-101 ในการทดสอบ reliability เพื่อประเมินค่าความตรงและความเที่ยง ผลการวิจัยพบว่า แบบประเมินมีความตรงในระดับต่ำมากถึงระดับสูง ( $r = .10$  ถึง  $.89$  และ  $P < .05$ ) ตามระดับของการทดสอบ แสดงว่าแบบประเมิน

ที่นำมาทดสอบมีความน่าเชื่อถือปานกลาง หรือมีความน่าเชื่อถือต่ำตามลำดับ ขณะที่ความเที่ยงอยู่ที่ระดับต่ำถึงระดับสูง ( $r=.17$  ถึง  $.96$  และ  $P<.05$ ) ดังนั้นแบบประเมินนี้มีความตรงและความเที่ยงจากการทำ Test-Retest มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน ส่วนผลจากการทำ Test-Retest ของแบบประเมิน MU.EF-101 และ MU.EF-101 ก็ได้ผลเช่นเดียวกันกับผลการวิเคราะห์แสดงว่าแบบประเมิน MU.EF-102 และ MU.EF-101 มีความเที่ยงจากการทำ Test-Retest แล้วให้ผลคงที่มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ได้ (นวลจันทร์ จุฑาภักติกุล และคณะ, 2560)

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2561 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับผู้บริหาร คณะครูปฐมวัย และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน แล้วตรวจสอบคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 51 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 51 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการประมวลผลข้อมูลทางสถิติซึ่งมีการประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอนโดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย ด้วยค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยมีเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

|                     |                                           |
|---------------------|-------------------------------------------|
| ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 | หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 | หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก        |
| ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 | หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 | หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย       |
| ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 | หมายถึงมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด |

2. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้วยวิธี Priority Needs Index PNI<sub>m</sub> แบบปรับปรุง (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)

### ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและความคาดหวังในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสภาพและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

| ด้าน                  | สภาพที่เป็นอยู่ |     |                  | สภาพที่คาดหวัง |     |                  | PNI | ลำดับ |
|-----------------------|-----------------|-----|------------------|----------------|-----|------------------|-----|-------|
|                       | M               | S   | ระดับความพึงพอใจ | M              | S   | ระดับความพึงพอใจ |     |       |
| 1. ความจำขณะทำงาน     | 3.72            | .74 | มาก              | 4.75           | .44 | มากที่สุด        | .28 | 4     |
| 2. การยับยั้ง การหยุด | 3.13            | .80 | ปานกลาง          | 4.70           | .51 | มากที่สุด        | .50 | 1     |
| 3. การยืดหยุ่นความคิด | 3.35            | .83 | ปานกลาง          | 4.67           | .54 | มากที่สุด        | .25 | 5     |
| 4. การควบคุมอารมณ์    | 3.83            | .87 | มาก              | 4.78           | .45 | มากที่สุด        | .40 | 3     |
| 5. การวางแผนจัดการ    | 3.18            | .76 | ปานกลาง          | 4.59           | .57 | มากที่สุด        | .50 | 1     |
| รวม                   | 3.44            | .80 | ปานกลาง          | 4.70           | .50 | มากที่สุด        | .39 | -     |

จากตาราง 1 พบว่าสภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งรายด้านและในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความจำขณะทำงาน ด้านการยับยั้ง การหยุด ด้านการยืดหยุ่นความคิด ด้านการควบคุมอารมณ์ และด้านการวางแผนจัดการ มีการจัดลำดับความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ 1) ด้านการยับยั้ง การหยุด มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.50 และ 2) ด้านการวางแผนจัดการ มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.50 3) ด้านการควบคุมอารมณ์ มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.40 4) ด้านความจำขณะทำงาน มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.28 และ 5) ด้านการยืดหยุ่นความคิด มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.25 ตามลำดับ

## 2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตาราง 2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

| ด้าน                  | ค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นอยู่ | ค่าเฉลี่ยสภาพที่คาดหวัง | PNI  | ลำดับ |
|-----------------------|--------------------------|-------------------------|------|-------|
| 1. ความจำขณะทำงาน     | 3.72                     | 4.75                    | 0.52 | 4     |
| 2. การยับยั้ง การหยุด | 3.13                     | 4.70                    | 0.79 | 1     |
| 3. การยืดหยุ่นความคิด | 3.35                     | 4.67                    | 0.66 | 3     |
| 4. การควบคุมอารมณ์    | 3.83                     | 4.78                    | 0.48 | 5     |
| 5. การวางแผนจัดการ    | 3.18                     | 4.59                    | 0.71 | 2     |

จากตาราง 2 พบว่าผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความจำขณะทำงาน 2) ด้านการยับยั้ง การหยุด 3) ด้านการยืดหยุ่นความคิด 4) ด้านการควบคุมอารมณ์ และ 5) ด้านการวางแผนจัดการ ในส่วนนี้เป็นขั้นตอนของการระบุความต้องการจำเป็นโดยนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง และจัดลำดับความสำคัญของการระบุความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตรคำนวณ Modified Priority Needex (PNIModified) เพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่คาดหวัง และสภาพที่เกิดขึ้นจริง (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความต้องการที่จะพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีค่า PNIModified สูงที่สุดเป็นอันดับแรก เท่ากับ 0.79 หากพิจารณาทางด้าน พบว่าด้านที่มีความจำเป็นมากที่สุดซึ่งพิจารณาจาก PNI คือ 1) ด้านการยับยั้ง การหยุด พบว่ามีความต้องการจำเป็นมากที่สุดลำดับที่ 1 มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.79 2) ด้านการวางแผนจัดการ พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.71 3) ด้านการยืดหยุ่นความคิด พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.66 4) ด้านความจำขณะทำงาน พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.52 และ 5) ด้านการควบคุมอารมณ์ พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 5 มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ 0.48 ตามลำดับ

## อภิปรายผลการวิจัย

สภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยภาพรวมมีระดับสภาพที่เป็นอยู่ในระดับมากคือ

ด้านความจำขณะทำงาน ด้านการยืดหยุ่นความคิด รองลงมา คือ ด้านการยับยั้ง การหยุด การควบคุมอารมณ์ ด้านการวางแผนจัดการ ตามลำดับ

1.1 ด้านความจำขณะทำงาน มีสภาพที่เป็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .74 สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .44 และค่า PNI = .28 ข้อที่มีสภาพที่เป็นอยู่มาก คือ ช่วงระยะความสนใจจดจ่อตามวัย และเมื่อครูเล่านิทานสั้น ๆ ให้ฟังจบไปครูหนึ่ง เด็กสามารถเล่าทวนหรือบอกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนิทานนั้นได้ (เช่น ตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ เรื่องราว) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนา ภาคบกข (2554) ศึกษาวิจัย เรื่องความคิดสร้างสรรค์เพื่อแผ่นดิน : คิดสร้าง - แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน พบว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัยจึงควรมีการเล่นที่ประกอบคำถามที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นอกจากความคิดสร้างสรรค์จะสามารถพัฒนาได้เพิ่มขึ้นได้จากการทำกิจกรรมที่มีอิสระในการคิดแล้วก็ต้องมีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เอื้อต่อความคิดสร้างสรรค์ด้วย

1.2 ด้านการยับยั้ง การหยุด มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80 สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .51 และมีค่า PNI = .50 ข้อที่มีสภาพที่เป็นอยู่มาก คือ ขัดแย้งกับเพื่อนใช้กำลัง ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์ (2544) กล่าวถึง กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เด็กควรได้มีการพัฒนาฝึกฝนเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ในการรับรู้ การแก้ปัญหา ผลผลิตผลงาน ดังนั้นการใช้กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จึงพัฒนาความสามารถของเด็กด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

1.3 ด้านการยืดหยุ่นความคิด มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .83 สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .54 และมีค่า PNI = .25 ข้อที่มีสภาพที่เป็นอยู่มาก คือ ปรับตัวเข้ากับครูคนใหม่ เพื่อนใหม่ ได้โดยใช้เวลาไม่นานนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โฉมทัย อุดมบุญญานุภาพ (2537) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในทางจินตนาการทางจิตของมนุษย์เป็นกลไกที่ยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่เคยถูกสร้างขึ้น

1.4 ด้านการควบคุมอารมณ์ มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .87 สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .45 และมีค่า PNI = .40 ข้อที่มีสภาพที่เป็นอยู่มาก คือ เมื่อโกรธไม่รู้จักสงบสติอารมณ์ ระบายอารมณ์ โกรธอย่างไม่เหมาะสมใช้ความรุนแรง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ประสิทธิ์รักษ์ เจริญผล(2549) ได้ทำวิจัย เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่อเติมด้วยลายเส้น ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทั่วไปโดยรวมและแยกรายด้านก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 ด้านการวางแผนจัดการ มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.18 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .76 สภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .57 และมีค่า PNI = .50 ข้อที่มีสภาพที่เป็นอยู่มาก คือ เด็กยังไม่ค่อยรู้จักการวางแผน แก้ปัญหาก่อนลงมือปฏิบัติ ต้องมีครูคอยเตือนตลอด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์ (2544) กล่าวถึง กิจกรรมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เด็กควรได้มีการพัฒนาฝึกฝนเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การดำเนินชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ในการรับรู้

การแก้ปัญหา ผลผลิตผลงาน ดังนั้นการใช้กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านภาษาเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จึงพัฒนาความสามารถของเด็กด้านอื่น ๆ ได้อีกด้วย

โดยภาพรวมทุกด้าน มีสภาพที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .80 และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.70 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .50 และค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .39 ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาในการพัฒนาพฤติกรรมจากการจัดการเรียนการสอนจะแตกต่างกันไป แนวทางแก้ไขครูผู้สอนจึงต้องคิดหานวัตกรรม ทั้งในรูปของสื่อการสอนวิธีสอนใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ พิสนุ พงศ์ศรี (2552) ที่เห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนเน้นการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนโดยใช้นวัตกรรมที่ครูสร้างขึ้น

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีความสำคัญสูงสุด มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .79 เมื่อจัดลำดับความสำคัญรายด้านจากสูงไปต่ำ คือ 1) ด้านการยับยั้ง การหยุด มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .79 2) ด้านการวางแผนจัดการ มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .70 3) ด้านการยืดหยุ่นความคิด มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .66 4) ด้านความจำขณะทำงาน มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .52 5) ด้านการควบคุมอารมณ์ มีค่า  $PNI_m$  เท่ากับ .48 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์ (2544) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างมากในปัจจุบัน ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหาและผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ยิ่งในอนาคตสังคมมีแนวโน้มที่จะทวีความสลับซับซ้อนมากขึ้น และสอดคล้องกับ เลิศ อานันทนะ (2529) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างเป็นคุณสมบัติที่ล้ำค่าของมวลมนุษยชาติ เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตั้งแต่เยาว์วัย เด็กทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ และสามารถพัฒนาให้เจริญงอกงามได้เหมือนกับต้นไม้ และขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2535) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์จะพัฒนาสูงสุดในช่วงปฐมวัย หากเด็กพลาดโอกาสนี้จะเรียนรู้และคิดอย่างสร้างสรรค์ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างในวัยผู้ใหญ่ต่อไป

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้ปกครองมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านความจำขณะทำงาน 2) ด้านการยับยั้ง การหยุด 3) ด้านการยืดหยุ่นความคิด 4) ด้านการควบคุมอารมณ์ และ 5) ด้านการวางแผนจัดการ

2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริง โดยการประเมินความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร คณะครูผู้สอนระดับปฐมวัย และผู้ปกครองก่อนการพัฒนา

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากประเมินสภาพและความต้องการจำเป็น แล้วผู้บริหาร และครูผู้สอนได้รับการพัฒนาแล้ว ควรมีการสร้างโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมด้านเอ็กเซ็กคิวทีฟฟังก์ชันส์ในเด็กปฐมวัย

## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพฯ: รัฐสภา.
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์. (2535). *การเปรียบเทียบความสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการฟังนิทานด้วยการเล่าโดยใช้หุ่นกับรูปภาพ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สังคมวิทยา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา ภาคบังกข. (2554). *ความคิดสร้างสรรค์เพื่อแผ่นดิน: ความคิดสร้างสรรค์แก้ปัญหาอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- นวลจันทร์ จุฑาภักติกุล, ปันตดา ธนเศรษฐกร, อรพินท์ เลิศอัสดาตระกูล. (2560). *การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย*. นครปฐม: ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประสิทธิ์รักษ์ เจริญผล. (2547). *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ต่อเติมด้วยลายเส้น*. ปริญญาโท ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสนุ พองศรี. (2552). *วิจัยชั้นเรียน : หลักการและเทคนิคปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- เลิศ อานันทนนะ. (2529). *วิทยากับพฤติกรรมแสดงออกของเด็กปฐมวัย, ศิลปะเด็ก : ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ*. สมพงษ์ ทิมแจ่มใส, บรรณาธิการ, กรุงเทพฯ: อมรินทร์ การพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *การจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัดตามเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *เวลาการเรียนรู้เชิงวิชาการ : มโนทัศน์ บทวิพากษ์และข้อเสนอทางเลือกในการวัด*. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 28(2), 187-234.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม. (2544). *เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- โณทัย อุดมบุญญาภาพ. (2537). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ระดับก่อนอุดมศึกษา โดยใช้เครื่องเล่นอิสระ กระดานกระดานทราย และไหมพรมหลากสี*. *วารสารการวิจัยทางการศึกษา*, 24(3), 12-29.
- Anderson, P. (2002). Assessment & Development of Executive Function (EF) during Childhood. *Child Neuropsychology*, 8, 71-82.
- Baddeley A. (1998). The central executive: a concept and some misconceptions. *J Int Neuropsychol Soc*, 4(5), 523-6.
- Brocki, K. C., Eninger, L., Thorell, L. B., & Bohlin, G. (2010). Interrelations Between Executive Function & Symptoms of Hyperactivity/Impulsivity and Inattention in Preschoolers: A Two Year Longitudinal Study. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 38(2), 163 – 171.
- Diamond, M. C., & Hopson, J. (1998). *Magic trees of the mind: How to nurture your child's intelligence, creativity, & healthy emotions from birth through adolescence*. New York: Plume.